

Częstochowa, 17 marca 2017

Szanowni Państwo,

Dziękujemy za możliwość udziału w konsultacjach w sprawie przyjęcia przez KRRiT kierunków strategicznych prac w latach 2017-2022. W załączeniu przesyłamy stanowisko Fundacji Widzialni.

Z dużym zaskoczeniem przyjęliśmy informację, że Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przystępując do opracowania Strategii Regulacyjnej na lata 2017-2022, nie uwzględniła w zagadnieniach strategicznych potrzeb odbiorców z niepełnosprawnościami sensorycznymi.

Wierzymy, że brak tego zagadnienia wynika jedynie ze skrótości dokumentu, a nie ze zmiany kierunku działania KRRiT.

Jak wiele do zrobienia jest na polu dostępności telewizji w Polsce organizacje eksperckie oraz reprezentujące środowisko osób z niepełnosprawnością pisały wiele razy. Obecny stan prawny jest niewystarczający, co zostało dostrzeżone przez KRRiT w poprzednich strategiach. Ciągłe pozostaje niezrealizowany m.in. postulat ze strategii KRRiT na lata 2014-16 zapisany w punkcie 5.2. "Potrzeby odbiorców niepełnosprawnych dotycząy "zmian prawnych w kierunku stopniowego zwiększania obowiązków nadawców telewizyjnych w zakresie udogodnień dla osób z niepełnosprawnością sensoryczną do 50% łącznie w roku 2020."

Doceniamy zajęcie przez KRRiT w latach 2015-16 stanowisk w sprawie:

- jakości i sposobu realizacji napisów dla niesłyszących w utworach audiowizualnych
- sposobu realizacji i jakości audiodeskrypcji w utworach audiowizualnych
- sposobu informowania odbiorców programów telewizyjnych o rodzaju, terminie emisji i czasie trwania audycji wyposażonych w udogodnienia dla osób z dysfunkcją wzroku i z dysfunkcją słuchu.

Nadal brakuje jednak wytycznych w sprawie realizacji tłumaczeń migowych w utworach audiowizualnych oraz standardu oceny nadawanych w telewizji audiodeskrypcji, napisów i tłumaczeń migowych. Otwartym tematem pozostaje niedostępność stron internetowych telewizji oraz VOD.

Szczególnie zwracamy uwagę także na kontekst unijny. W prawdzie przyjęta w 2016 roku dyrektywa w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego faktycznie nie obejmuje nadawców publicznych, ale jednocześnie trwa przegląd dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych oraz prace nad Europejskim Aktem o Dostępności, i prawdopodobnie czas implementacji nowych przepisów pokryje się obowiązywaniem przygotowywanej strategii.

W kontekście przeglądu dyrektywy audiowizualnej wysoce prawdopodobna jest rewizja artykułu 7 dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych.

Miesiąc temu Europejskie Forum Niepełnosprawności (EDF), Europejska Unia Nadawców (EBU) i Stowarzyszenie Telewizji Komercyjnych w Europie (ACT) złożyły wspólny wniosek dotyczący poprawy dostępności medialnych usług audiowizualnych dla osób niepełnosprawnych. Nadawcy, organizacja reprezentująca europejski ruch osób z niepełnosprawnością oraz europoseł Petra Kammerevert (sprawozdawca Parlamentu Europejskiego w sprawie przeglądu dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych) złożyły nową propozycję artykułu 7 dotyczącą stopniowego zwiększenia dostępności programów telewizyjnych dla osób z niepełnosprawnościami, w szczególności poprzez zastosowanie napisów dla niesłyszących i słabosłyszących, audiodeskrypcji, napisów mówionych (nie występują w Polsce) i tłumaczenia migowego. [w załączniku]

Europejski Akt o Dostępności będzie dotyczył m.in. dostępności sprzętu oraz usług audiowizualnych. Dokument jest w trakcie konsultacji, dotyczy wielu branż w tym audiowizualnej i nie można go pomijać.

W odniesieniu do dostępności stron internetowych nadawców latem 2016 roku Fundacja Widzialni opublikowała ranking stron www stacji telewizyjnych i radiowych o największej oglądalności i słuchalności. Żadna z badanych stron www nie spełnia minimalnych wymagań dostępności.

Wśród badanych stron są strony nadawców - sygnatariuszy porozumienia z 5 czerwca 2013 roku dotyczącego realizacji udogodnień dla osób z niepełnosprawnością wzroku i z niepełnosprawnością słuchu w programach telewizyjnych. W ramach porozumienia nadawcy zobowiązali się m.in. do zamieszczania na swoich stronach internetowych informacji o oferowanym programie z udogodnieniami. W naszej ocenie bez dostępnych stron www nadawcy nie są w stanie faktycznie wywiązać się z tego zobowiązania w kanale jakim jest Internet.

Z wyrazami szacunku

Artur Marcinkowski
Przewodniczący Rady Fundacji

Artykuł 7 dyrektywy audiowizualnej - tekst przez Europejskie Forum Niepełnosprawności (EDF), Europejska Unia Nadawców (EBU) i Stowarzyszenie Telewizji Komercyjnych w Europie (ACT) oraz europoseł Petrę Kammerevert, przewodniczącą Komisji Kultury Parlamentu Europejskiego.

Artykuł 7 otrzymuje brzmienie:

1. Państwa członkowskie opracują odpowiednie i proporcjonalne środki w celu zapewnienia, by usługi świadczone przez dostawców usług medialnych podlegających ich jurysdykcji stawały się stopniowo dostępne dla osób niepełnosprawnych. Środki te zostaną opracowane w porozumieniu z zainteresowanymi stronami, w tym dostawcami usług medialnych i organizacjami osób niepełnosprawnych.
2. Środki powinny zostać zgłoszone do Komisji Europejskiej, Komitetu Kontaktowego i ERGA bezzwłocznie. Komisja i ERGA ułatwią wymianę najlepszych praktyk, takich jak standardy jakości i wspólne piktogramy, między dostawcami usług medialnych.
3. Środki, o których mowa w ustępie 1, powinny zawierać wymóg, by dostawcy usług medialnych corocznie raportowali do państw członkowskich o podjętych krokach i poczynionych postępach w zakresie stopniowego udostępniania ich usług osobom niepełnosprawnym. Państwa członkowskie zapewnią, że ta informacja będzie przekazywana do krajowych organów regulacyjnych.
4. Środki, o których mowa w ustępie 1, zachęcają dostawców medialnych usług audiowizualnych do opracowania planów działania w zakresie dostępności stopniowo czyniąc ich usługi dostępne dla osób niepełnosprawnych. Plany te powinny być przekazane do krajowych organów regulacyjnych.
5. Państwa członkowskie zapewniają, że informacje alarmowe, w tym publiczne komunikaty alarmowe i ogłoszenia w sytuacjach klęsk żywiołowych, przekazywane do publicznej wiadomości za pośrednictwem mediów audiowizualnych, są prowadzone w sposób przystępny dla osób niepełnosprawnych, za pośrednictwem więcej niż jednego kanału sensorycznego.
6. Państwa członkowskie zachęcają dostawców usług medialnych, by poprzez produkcję treści, programowanie, politykę wydawniczą i programy szkoleniowe, dostarczali dostępne usługi.

Zastosowanie

Przepisy o dostępności dla osób niepełnosprawnych, o których mowa w artykule 7 stosuje się tylko do audiowizualnych usług medialnych, zgodnie z definicją zawartą w art 1.a niniejszej dyrektywy, a mianowicie programów. Usługi do polepszenia dostępności audiowizualnych usług medialnych oznaczają usługi takie jak audiodeskrypcja, napisy dla niesłyszących i słabosłyszących, napisy czytane i tłumaczenie migowe.

Annex - Article 7 AVMS Directive – Agreed text & recital language

Article 7 is replaced by the following:

1. Member States shall develop appropriate and proportionate measures to ensure that services provided by media service providers under their jurisdiction are made progressively accessible to persons with disabilities. These measures shall be developed in consultation with relevant stakeholders, including media service providers and organisations of persons with disabilities.
2. Measures taken should be notified to the European Commission, the contact committee and ERGA without delay. The Commission and the ERGA shall facilitate the exchange of best practices, such as the quality aspects and common pictograms, between audiovisual media service providers.
3. The measures referred to in paragraph 1 shall include a requirement that media service providers report on an annual basis to Member States about the steps taken and progress made in respect of progressively making their services accessible to persons with disabilities. Member States shall ensure that this information is communicated to the national regulatory bodies.
4. The measures referred to in paragraph 1 shall encourage audiovisual media service providers to develop accessibility action plans in respect of progressively making their services accessible to persons with disabilities. Such action plans shall be communicated to national regulatory authorities.
5. Member States shall ensure that emergency information, including public communications and announcements in natural disaster situations, made available to the public through audiovisual media services, be provided, in an accessible manner for persons with disabilities, in more than one sensory channel.
6. Member States shall encourage that audiovisual media service providers aim, through their content production, programming, editorial policies, and training schemes, to deliver access services.

Recital

The provisions about accessibility for persons with disabilities referred to in article 7 only apply to audiovisual media services as defined in article 1.a of this Directive, namely programmes. Access services to improve accessibility of audiovisual media services means a service such as audio description, subtitles for the deaf and hard of hearing, spoken subtitles and sign language interpretation.